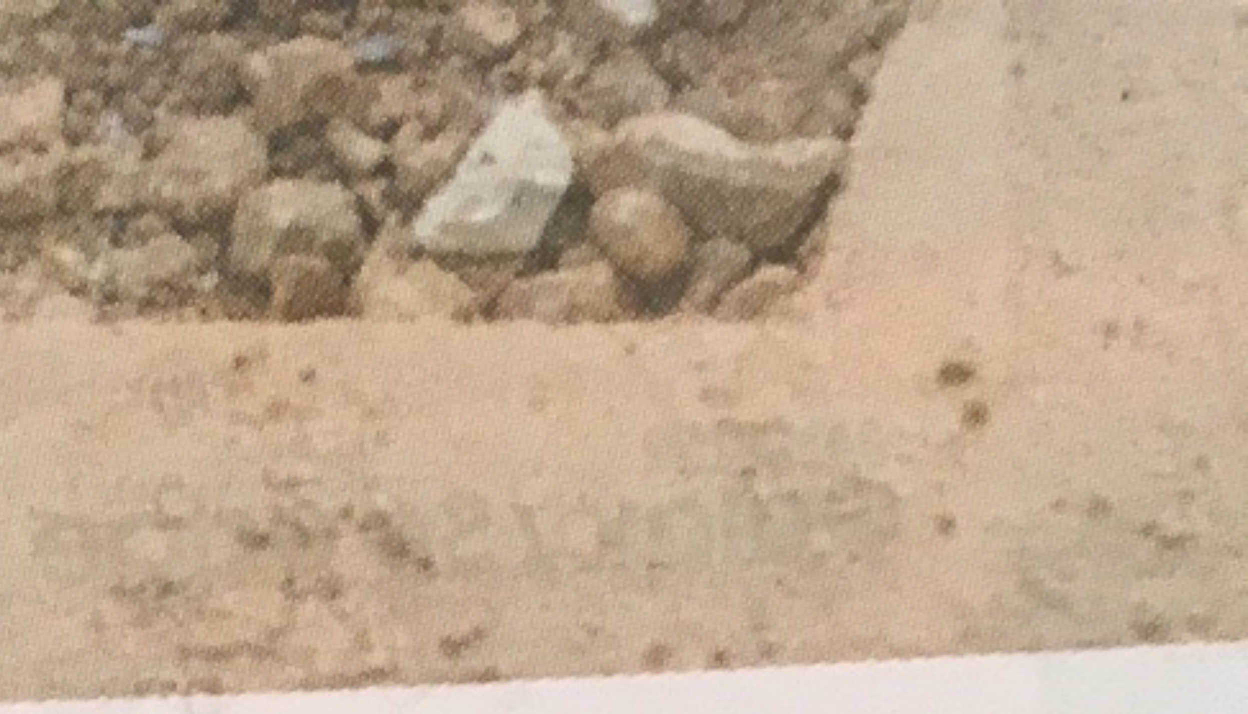

שלומית קריגמן ז"ל. "כל הזמן רצתה להשתפר" צילום: דובי ריין/TPS

נדב שרגאי

לשנות את האווירה – בכוח

אפשר להמשיך להתמגן. לעטוף את עצמנו בעוד ועוד גדרות ומגנומטרים; לצקת בטונדות בשולי הכבישים מול הנהגים הדורסים; להקים עוד חומה, ועוד מגדל, למתוח עוד גדר תיל, להוסיף עוד "חגורת בטיחות". אלא שזה רק עניין של זמן, עד שהצד השני, המוסת ושטוף השנאה, ימצא שוב את הדרך לחדור ולפגע ולהכאיב. הטרור, אפילו זה הפרימיטיבי, מתגלה כיצירתי לא פחות מהמיגון. סגרנו לא מעט דלתות והוא מצא את החלונות הפרוצים. סללנו כבישים עוקפים והוא עקף גם אותם. המיגון אינו מיותר, אבל גם למיגון יש גבול.

אומרים לנו ש"חומת מגן 2" אינה תשובה לגל הטרור הנוכחי. זה מדויק, אבל רק חלקית. אמנם מדובר במפגעים בודדים, שאינם משויכים ארגונית; מפגעים שלא פעם יצאו לדרכם בהחלטה של רגע, מעכשיו לעכשיו. למרות זאת, "חומת מגן 2", או כל שם אחר שייבחר למערכה כוללת ומקיפה, אינו מיותר. המפגעים אמנם בודדים, אבל הם מפגעי אווירה.

כמעט כל "המפגעים הבודדים" יונקים מכוס התרעלה שברשות הפלשתינית ממלאים כל העת בהסתה ובהאדרת טרור ובשאהידים ובג'יהאד. את האנרגיה שלנו צריך להשקיע בשינוי האווירה הזאת. מיגון לא יעשה זאת. לעומת זאת – למערכה כוללת יהיה אפקט פסיכולוגי, שדרוש כיום לא פחות מאשר האפקט המבצעי.

לא די בלכידת המחבלים, בבלימתם, בהריגתם או בהתמגנות מפניהם. האווירה והאקלים הציבורי שבמסגרתם המחבלים הללו פועלים הם שדורשים שינוי. צה"ל ושב"כ אמנם פועלים כמעט מדי לילה מול מטרות וחשודים בטרור ברחבי יו"ש, אבל הפעילות המבורכת הזאת היא נקודתית ומבוססת על מודיעין נקודתי. אין בה כדי לחולל בקרב הפלשתינים שינוי אווירה ותודעה.

"בנק המטרות" שגיבש צה"ל בגדה אינו קשור ישירות לדוקרים ולדורסים, ובכל זאת – יש לפעול נגדו. הרווח יהיה כפול, פסיכולוגי ומבצעי: אלפי כלי נשק ש"מוסלקים" במחנות הפליטים, בכפרים ובסמטאות הערים ייחשפו, וגם מעיינות השנאה – תחנות הטלוויזיה והרדיו ברשות – ייסתמו. צריך להעביר את היוזמה לידינו, ולחדול מהפסיביות, גם בתחום ההתיישבות. יש לחזור לבנות ביישובים ובירושלים; להבהיר לפלשתינים שנזקיהם מרובים מרווחיהם; להכריח אותם לחשב מסלול מחדש.

כבר עכשיו נשמעים בשטחי הרשות קולות ראשונים של תסכול והבנה שאין תוחלת לאינתיפאדת הסכינים; שאין תוחלת והצדקה למוות של ילדים שרצים אל מותם כשסכין בידם. מכון ממרי הכין על כך דו"ח מרתק. "ישראל השבוע" מקדיש לקולות האלה מקום רחב בגיליונו מחרתיים. בכפר סעיר שליד חברון פנו ההורים אל מושל חברון הפלשתיני ותבעו ממנו לפעול כדי להפסיק את הפיגועים שבהם מוצאים נערי הכפר את מותם. אלה הם קולות מעטים וחדשים. הם יגוועו במהרה, אם ישראל לא תפעל כדי לחולל שינוי תודעתי מקיף, שינוי באווירה שמייצרת את פיגועי האווירה.